

גאוגרפיה

גאוגרפיה, מיקוד משותף לשאלונים:

057203 – ארץ ישראל והמזרח התיכון, 2 יח"ל,

057106 – גאוגרפיה נושאת וחבלית, 1 יח"ל,

057202 – גאוגרפיה נושאת וחבלית, 2 יח"ל,

057102 – חבל שלא נכלל בתכנית הלימודים, 1 יח"ל

שים לב!

להלן פירוט החומר שממנו יחוברו שאלות המבחן וגם חומר שלא ייכלל במבחן.

תכנית הלימודים בגאוגרפיה מעודכנת לתשס"ד.

שים לב:

מותר להשתמש באטלסים הבאים בלבד:

1. אטלס אוניברסטאי חדש, פרופ' מי ברור, הוצאת יבנה, 1993 ואילך.
2. אטלס כרטא פיזי, מדיני, כלכלי, חברתי. עורך ראשי פרופ' א' שחר, הוצאת כרטא, 1993 ואילך.

הערה: חלק מהשאלונים יכללו נספחים ובהם איורים.

הנושאים שייכללו במבחן מפורטים להלן בלי הדגשה גרפית מיוחדת.

הנושאים שלא ייכללו במבחן מובאים במסגרת.

גאוגרפיה של ארץ-ישראל

- א. גאוגרפיה עירונית כולל גורמי מיקום גאוגרפיים היסטוריים.
- ב. שימושי קרקע בעיר.
- ג. גאוגרפיה רגיונלית של אחד מהאזורים הבאים: עמק יזרעאל, בקעת הירדן, השרון.
- ד. גאוגרפיה כלכלית.
- ה. גאוגרפיה של התחבורה.
- ו. איכות הסביבה.
- ז. מדרש תמונה.
- ח. מבין המאמרים שפורסמו בתחילת שנה"ל בחוזר מפמ"ר תשס"ד/1 לחטיבה העליונה, לא ייכללו שני המאמרים האלה:
"המצפים בגליל: לקחים ראשונים", א' סופר, ר' פינקל.
"תעשיות עתירות ידע בישראל", ד' פלזנשטיין.

שים לב: ראה המשך בעמוד הבא.

גאוגרפיה של המזרח התיכון על סף המאה ה-21

- א. אוכלוסייה ודמוגרפיה במזרח התיכון.
- ב. מים במזרח התיכון.
- ג. איכות הסביבה.
- ד. גאוגרפיה של מצרים.
- ה. גאוגרפיה של לבנון.

ו. מבין המאמרים בספר **המזרח התיכון בפתח המאה ה-21: מבחר מאמרים בגיאוגרפיה לחטיבה העליונה**, שפורסמו בתחילת שנה"ל בחוזר מפמ"ר תשס"ד/1 לחטיבה העליונה, לא ייכללו שני המאמרים האלה:
"עיוור בעולם הערבי והמערכת הבינלאומית", ג' אבו לורד.
"מדיניות הפיתוח הכלכלי במזרח התיכון ובצפון אפריקה על רקע המחסור במשאבים טבעיים לחקלאות", ג' ע' מובארכ.

גאוגרפיה חבלית

ארצות-הברית

- א. גאוגרפיה עירונית.
- ב. עיצוב הנוף והשפעתו על פעילות האדם.
- ג. תעשייה ואנרגיה.
- ד. הידרוגרפיה.

ארצות הברית הבתר-תעשייתית

השאלות יחוברו מהספר **גיאוגרפיה של ארצות-הברית הבתר-תעשייתית**, הוצאת האגף לתכניות לימודים, משרד החינוך והתרבות, מהפרקים האלה: פרקים 3-4 (עמ' 47-99) מהחלק הראשון של הספר, ומהפרקים א-ב (עמ' 123-145) ו-ד (עמ' 156-190) מהחלק השני של הספר.

מערב אירופה לקראת המאה ה-21

השאלות יחוברו מהספר **מערב אירופה לקראת המאה ה-21**, הוצאת האגף לתכניות לימודים, משרד החינוך, התרבות והספורט, מהפרקים האלה: פרקים 2-3 (עמ' 23-44) ו-8-9 (עמ' 107-136) מהחלק הראשון של הספר, ומהפרקים א (עמ' 165-172), ד-ו (עמ' 199-222) מהחלק השני של הספר.

העולם המתפתח (העולם השלישי)

- א. אוכלוסייה ודמוגרפיה בעולם המתפתח.
- ב. השפעת העולם המפותח על העולם המתפתח בעבר ובהווה.
- ג. קשרי גומלין כלכליים ומרחביים.

גאוגרפיה נושאית

יישובים עירוניים

- א. אגד-הערים והמטרופולין.
- ב. התפתחות השטח הבנוי של העיר.
- ג. תחבורה בערים.
- ד. ערים מתמחות.

גאוגרפיה כלכלית

- א. גאוגרפיה של מקורות אנרגיה.
- ב. גאוגרפיה של תעשייה.
- ג. גאוגרפיה של תחבורה.

גאולוגיה

- א. סוגי סלעים.
- ב. מבנה כדור הארץ וחקירתו.
- ג. רעידות אדמה: תפוצה, גורמים, מדידות וחיזוי.

גאומורפולוגיה

- א. עיצוב מדברי.
- ב. עיצוב חופי.
- ג. עיצוב נהרי.

אקלים

- א. לחץ אוויר והשפעותיו.
- ב. גורמי אקלים.
- ג. אקלים ואיכות הסביבה.
- ד. קרינת השמש.

חבל שלא נכלל בתכנית הלימודים (Unseen), 1 יח"ל, 057102

השאלות יעסקו במבנה הפיזי של החבל וביחידות הנוף, באקלים, בגאוגרפיה היישובית, באוכלוסייה ובכלכלה.